

גיליון מס' 207

פרשת שמות

מאמר השבוע
הנהגות מרן
שאלות ותשובות
מעבר לסגולה
לאשת החיל
פנינים מהפרשה
סיפור לשבת
"למהדרין"

מאמר השבוע
מאת ראש המוסדות הגר"ש יואל כהן שליט"א

אֶפְשָׁר לִהְיוֹת מִלְיַארְדֵר (מֵעַגְבָנִיּוֹת) בפ"ת???

בּוֹאוּ וְנִבְדֹּק עַד כַּמָּה אָנוּ מַאֲמִינִים בַּיְכֹלֶת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. בְּמַהֲלַךְ שָׁהוּתִי בַּאֲמֵרִיקָה פָּגַשְׁתִּי יְהוּדִי שֶׁעָבַד פִּי הַסְּפוּרִים שֶׁלּוֹ וְשֶׁל חֲבֵרָיו, הוּא "שָׁוֶוה" עֲשָׂרוֹת מִלְיוֹנֵי דוֹלָרִים. שִׂפָתוֹ הָיְתָה עֲמָמִית בְּיוֹתֵר, וּתְשׁוּבוֹתָיו לֹא הָיוּ חֲכָמוֹת בְּמְיֻחָד. בְּמַהֲלַךְ דְּבָרָיו סִפֵּר הַיְהוּדִי, אֵיךְ שֶׁגָּדַל בְּפָּתַח תִּקְוָה וְשֶׁבִּצְעִירוּתוֹ הָיְתָה לוֹ בַּסְטָה קְטַנָּה בַּשּׁוּק שָׁם, עַד שֶׁהֶחְלִיט לְנַסּוֹת אֶת מַזָּלוֹ בְּאֶרֶץ הָאֶפְשֶׁ־רִיּוֹת הַבִּלְתִּי מֻגְבָּלוֹת, וְכָךְ מָכַר אֶת הַבַּסְטָה הַקְּטַנָּה שֶׁלּוֹ וְעָבַר לָגוּר בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית.

שָׁם הִתְחִיל כְּמֻתָּוךְ דִּירוֹת. עַד שֶׁבְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנִים קָנָה בְּעַצְמוֹ בָּתִּים וּמָכַר אוֹתָם, כְּשֶׁהָרֶוַח נִשְׁאַר בְּכִיסוֹ. לְאַחַר מִכֵּן עָבַר לִקְנִיַּת בְּנָיִנִים עַד שֶׁאַט אַט הָפַךְ לִהְיוֹת עָשִׁיר גָּדוֹל מְאֹד. בּוֹאוּ וְנִשְׁאַל אֶת עַצְמֵנוּ, קוֹרְאִים יְקָרִים, מָה הָיָה קוֹרֶה אִם אוֹתוֹ יְהוּדִי הָיָה נִשְׁאָר בַּעַל בַּסְטָה בַּשּׁוּק בְּפָּתַח תִּקְוָה, הַאִם גַּם אָז הָיָה נָהְפָּךְ לְעָשִׁיר כֹּה גָּדוֹל? הַתְּשׁוּבָה הִיא כֵּן בְּוַדַּאי, אִם כָּךְ גְּזָרָה חָכְמַת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ גַּם בַּשּׁוּק בְּפָּתַח תִּקְוָה הָיָה נוֹתֵן לוֹ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ מִלְיוֹנִים רַבִּים.

נָכוֹן הַדָּבָר, שֶׁקָּשֶׁה לָנוּ לְהָבִין בְּשִׂכְלֵנוּ הַקָּטָן, אֵיךְ יַגִּיעוּ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה מִלְיוֹנִים יַגִּיעוּ לַיְהוּדִי הַנִּזְכָּר מִמְּכִירַת עַגְבָנִיּוֹת. אֲבָל אִם רַק נִסְתַּכֵּל עַל הַפָּתַח שֶׁתָּלִינוּ בְּבֵיתֵנוּ, שֶׁכָּתוּב בּוֹ "הֵיפָּלֵא מֵהַשֵּׁם דָּבָר", מִיָּד נָבִין שֶׁאֵין מַעֲצוֹר מֵהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לִשְׁלוֹחַ בְּרָכָה גְּדוֹלָה לַיְהוּדִי בְּפָּתַח תִּקְוָה בְּדִיּוּק כְּמוֹ בְּנִיּוּ יוֹרְק.

מִי יָכוֹל לִהְיוֹת הַרְבֵּה עוֹבַדְיָה?

אֲנָשִׁים רַבִּים מַרְגִּישִׁים בְּעַצְמָם שֶׁלֹּא זָכוּ לְחָכְמָה מְרֻבָּה, "מַה כְּבָר יָצָא מִמֶּנִּי?" אוֹמְרִים לְעַצְמָם, "הֲרֵי אֲנִי לֹא זוֹכֵר אֲפִלּוּ מַה שֶׁלָּמַדְתִּי אֶתְמוֹל, אִם כָּךְ לָמָּה לִי לְהַשְׁקִיעַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, הֲרֵי גַּם כָּךְ לֹא אֶזְכֹּר כְּלוּם". אוּלַי מְהַבֵּן שֶׁלִּי יֵצֵא מַשָּׁהוּ". כָּךְ שָׁמַעְתִּי פְּעָמִים רַבּוֹת תְּשׁוּבָה לַשְּׁאֵלָה "מַדּוּעַ אַתָּה לֹא בָּא לִלְמֹד"? וְאֲנִי מַחֲזִיר לָהֶם בִּתְשׁוּבָה: יְהוּדִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ מְחַיֶּה אֶת הָאָדָם בְּכָל רֶגַע מֵחָדָשׁ, מִבֵּין שֶׁזִּכְרוֹן הָאָדָם בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם תִּפְנֶה אֵלָיו בְּתַחֲנוּנִים שֶׁיִּפְתַּח לִבְּךָ בַּתּוֹרָה, וְתַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁבְּיָדוֹ שֶׁל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לִפְתּוֹחַ לְךָ מַעְיְנוֹת חָכְמָה בְּרֶגַע אֶחָד, תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת.

יְהוּדִי שֶׁמַּאֲמִין וְיוֹדֵעַ שֶׁבְּיַד הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לִפְתּוֹחַ לוֹ שַׁעֲרֵי חָכְמָה, לֹא הַגְּבָלָה כְּמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ שׁוֹמְעִים עַל גָּאוֹן גָּדוֹל שֶׁיּוֹדֵעַ אֶת כָּל הַתַּלְמוּד בְּעַל פֶּה וְהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שָׁגוּר עַל לְשׁוֹנוֹ, מַדְהִים אֶת כֻּלָּם בְּעֹצֶם יְדִיעוֹתָיו, וַחֲרִיפוּתוֹ, צָרִיךְ הַמַּאֲמִין לָדַעַת שֶׁאַף לוֹ עַצְמוֹ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לָתֵת חָכְמָה אַדִּירָה כְּעַיִן זוֹ, וְכָל שֶׁעָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת זֶה לְשַׁכְנֵעַ אֶת הַבּוֹרֵא שֶׁאֲנַחְנוּ נִהְיֶה שְׁלִיחִים טוֹבִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתִבְוּנָה בְּחָכְמָה אַדִּירָה שֶׁכָּזוֹ, עַל יְדֵי תְּפִלָּה וְתִקּוּן מִדַּת הָעֲנָוָה. מִפְּנֵי שֶׁפְּעָמִים רַבּוֹת רוֹצֶה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לָתֵת לָנוּ חָכְמָה רַק מֵאַחַר שֶׁיּוֹדֵעַ הַבּוֹרֵא שֶׁחֲלִילָה יִגְבַּהּ לִבֵּנוּ בָּרֶגַע שֶׁנְּקַבֵּל חָכְמָה יְתֵרָה וְלָכֵן מוֹנֵעַ מֵאִתָּנוּ אֶת הַדָּבָר. אֲבָל בָּרֶגַע שֶׁנָּבִין אֶת אַפְסוּתֵנוּ, אֵיךְ נִתְגָּאֶה עַל מַתָּנָה שֶׁקִּבַּלְנוּ בְּחִנָּם? כָּךְ נַנְהִיג אֶת עַצְמֵנוּ לִנְהֹג בְּמִדַּת הָעֲנָוָה, אוֹ אָז נִזְכֶּה לְחָכְמָה מִידּוֹ הַמְּלֵאָה וְהָרְחָבָה שֶׁל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ.

פְּעָמִים רַבּוֹת שְׁאֵלָתִי בַּשִּׁעוּר: מִי מֵהַנּוֹכְחִים מַאֲמִין שֶׁיָּכוֹל לְהַגִּיעַ בְּדַרְגָּה לְחָכְמָתוֹ שֶׁל מָרָן רַבֵּנוּ עוֹבַדְיָה יוֹסֵף זי"ע? בְּדֶרֶךְ כְּלָל מִתּוֹךְ עֲשָׂרוֹת שֶׁל מִשְׁתַּתְּפִים מֵרִים אֶחָד אֶת יָדוֹ. "מַדּוּעַ אַתֶּם לֹא מַאֲמִינִים?" שְׁאַלְתִּי אֶת הַצִּבּוּר. הִגְזַמְתָּ, כְּבוֹד הָרַב, הָיְתָה הַתְּשׁוּבָה. לָרַב עוֹבַדְיָה הָיָה זִכָּרוֹן מַדְהִים וְיָכֹלֶת לְהַעֲמִיק בַּסֻּגְיוֹת, הַמֶּרְחָק בֵּינֵינוּ לְבֵינוֹ רַב מִדַּי. בָּזֶה בֶּאֱמֶת טָמוּנָה שְׁאֵלַת הָאֱמוּנָה: הַאִם הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ לֹא יָכוֹל לָתֵת לָנוּ חָכְמָה אַדִּירָה עַד אֵין קֵץ "הֵיפָּלֵא מֵהַשֵּׁם דָּבָר"? הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ הוּא מְקוֹר הַחָכְמָה וּבְיָכְלְתּוֹ לְהַחְכִּים כָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ לֹלֹא הַגְבָּלָה.

לְסִכּוּם:

נִסְכָּם פֶּרֶק זֶה בְּמַאֲמַר הַכָּתוּב "תְּנוּ עֹז לֵאלֹקִים", כְּלוֹמַר תְּנוּ לַבּוֹרֵא כֹּחַ עַל יְדֵי שֶׁתַּאֲמִינוּ בּוֹ שֶׁהוּא יָכוֹל הַכֹּל; הוּא יָכוֹל לִרְפָּא חוֹלִים סוֹפָנִיִּים, הוּא יָכוֹל לְהַעֲשִׁיר עֲנִיִּים, הוּא יָכוֹל לְפַקֵּד עֲקָרוֹת, הוּא יָכוֹל לָתֵת חָכְמָה אֵין סוֹפִית לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, בְּנוֹסָף הוּא יָכוֹל לִפְתֹּר מַשְׁבְּרִים בְּמִשְׁפָּחָה, אֲפִלּוּ לָתֵת פַּחַד בָּעֲרָבִים שֶׁלֹּא יִפְגְּעוּ בַּיְּהוּדִים, גַּם לָתֵת שִׂמְחָה בִּלְבוֹתָם שֶׁל הָעֲצוּבִים. לְלֹא סָפֵק שֶׁהוּא יָכוֹל לִמְצֹא זִוּוּגִים גַּם לְמְבֻגָּרִים שֶׁאָבְדוּ תִּקְוָה לִמְצֹא אֶת בֶּן זוּגָם אוֹ בַּת זוּגָם, גַּם לָהֶם הַבּוֹרֵא יָכוֹל לִמְצֹא זִוּוּג. אֲנִי מְתָאֵר לְעַצְמִי שֶׁכָּל אֶחָד מֵהַקּוֹרְאִים יָכוֹל לְהוֹסִיף עוֹד הַרְבֵּה דְּבָרִים לִרְשִׁימָה זוֹ.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת\ לברכה\רפואה \הצלחה בטל:03-8000770
פרטי ח-ן לתרומות: בנק מרכנתיל 17 , סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

עוזרים בבניית הבניין ושותפים
בכל הזכויות שיהיו בו לנצח!
בואו ותהיו שותפים
03-8000-770

	י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	16:44	16:41	16:41	16:44
יציאה:	17:36	17:33	17:32	17:36
רבנו:	18:09	18:05	18:05	18:09

בית אומר

בראשות הגאון רבי יצחאל כהן שליט"א

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה

נא לשמור על קדושת הגליון

שאלות ותשובות

מאת מורנו הרה"ג יצחאל כהן שליט"א

שאלה: מצאתי זיכוי ליד הכניסה של הסופר, ורציתי לדעת אם אני חייב לעשות עליו השבת אבידה?

תשובה: נראה שזיכוי יש בו סימן גם בסכום וגם בתאריך, ולכן צריך להכריז עליו. ואם הכריז ולא באו לחפשו עד 30 יום, ירשום במקום משתמר את הפרטים המדוייקים של הזיכוי, ויוכל להשתמש בו, וכשיגיע אליהו הנביא הוא כבר יגיד לנו למי להחזיר, וכמבואר במרן השולחן ערוך (חו"מ סי' ס).

שאלה: אני ברוך השם מתחזק, ולפעמים יוצא לי לשבת עם אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות, ומכיון שכך אני מתבייש להשים כיפה לידם ולברך. האם עדיף לי לאכול בלי ברכה או שעדיף לברך בשקט בלי כיפה?

תשובה: קודם כל אשריך צדיק שאתה מתחזק, ודע שאין לך במה להתבייש. מי שמודה לאלוקים על האוכל ועל הכח שנתן לו שיכול לאכול, צריך להתבייש בזה?! ההיפך הוא הנכון, מי שלא מברך צריך להתבייש. ולענין שאלתך אני מציע שתיקח כיפה גדולה ושים על הראש, ואף תברך בקול רם: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם... ותאמין לי שהם גם יענו אמן, ויעריכו אותך יותר. אוי ואבוי אם יהודי יתבייש להזכיר שם ה' ליד יהודים אחרים.

ומכל מקום עד שיכנסו דברי בפיך, אם יש לך שני אפשרויות: או לא לברך כלל או לברך בגילוי הראש, עדיף לברך בגילוי הראש, וכמו שנראה דעת רבינו עובדיה זצוק"ל (יחווה דעת ח"ה סי' כח), שלברך בגילוי הראש יש מי שמיקל אבל לא לברך בכלל לפי כולם אסור.

מעבר לסגולה

מאת הרב אליהו עוזי שליט"א

הנהגת הבורא מול רחמי אנוש

הטלת השליחות

בסיום פרשה זו מתארת התורה את תחילתו של תהליך הגאולה. התיאור מתחיל בכך שמשה רבינו שימש כרועה צאן של חותנו יתרו, ובהיותו עם הצאן במדבר נגלה לפניו מחזה מדהים: סנה בוער באש, אך הסנה לא אוכל. משה רבינו פונה לראות מהו המראה הפלאי הזה. או אז, כשרואה בורא עולם שמשה רבינו סר לראות את הסנה, מתגלה אליו ה' ומצווה עליו (שמות ג, ה) "אל תקרב הלום, של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". לאחר מכן מתחיל דו־שיח, שבו בורא עולם אומר למשה רבינו שהוא חפץ לגאול את עם ישראל ממצרים, ומטיל עליו את השליחות להיות הגואל משעבוד מצרים ולהביאם אל ארץ־ישראל.

התורה מתארת בהרחבה שמשה רבינו לא רצה לקחת על עצמו את עול ההנהגה; ובנוסף, חשש משה רבינו שבני ישראל לא יאמינו לו שהוא הגואל, ואם כן מה יהיה עליו לעשות כדי לשכנעם שכל דבריו הם בשליחות הבורא, ובורא עולם השיב לו בלשון שאלה (שמות ד, ב): "מה זה בידך", ומשה רבינו השיב: "מטה". בורא עולם מצווהו להשליכו ארצה והמטה נהפך לנחש. לאחר מכן, כשאחז בקצהו חזר להיות למטה. ה'מטה' היה הסימן הראשון שנתן הקב"ה למשה רבינו, לאמת שאכן בורא עולם שלחו. בנוסף לכך נותן הקב"ה למשה רבינו סימנים נוספים (הפיכת המים לדם, והכנסת ידו בחיקו והתהפכותה ליד מצורעת) על־מנת לשכנע את בני ישראל שהאיש משה הוא הגואל בשליחות הבורא.

בסופו של הדיון, שנמשך במשך שבעה ימים, הטיל בורא עולם את שליחות הגאולה על משה רבינו, אך עקב סירובו בתחילה לקבל את השליחות להיות הגואל איבד את זכותו להיות כהן והכהונה הועברה לאחיו אהרן (רש"י שמות ד, יד).

תינוק תחת לבנה

כאשר שב משה רבינו למצרים ונתקל בשעבוד הנוראי שעוברים בני ישראל, אחד הדברים שכאבו לו מאוד היה 'מכסת הלבנים'. במצרים היה חוק, שכל יהודי שלא הספיק להכין את מכסת הלבנים של אותו יום, בסוף היום לקחו את ילדו ותחבו אותו בקיר במקום הלבנה החסרה – 'תינוק תחת לבנה'.

האכזריות שבמעשה זה הרקיעה שחקים. משה רבינו, שהדבר כאב לו מאוד, פנה בתפילה לבורא עולם שירחם על ילדי ישראל, ובורא עולם השיבו: אותם הילדים שהוכנסו בבניין ידוע לפניי שעתידים להיות רשעים גמורים, אך אם תרצה תוציא לך ילד מבין הלבנים ותראה מה יעלה בגורלו. וכך כותב רש"י בשם הגמרא (סנהדרין קא ע"ב): "כדמפרש באגדה, שאמר לו משה להקדוש־ברוך־הוא: 'אתה הרעות לעם הזה' שעכשיו אם אין להם לבנים משימין בניהם של ישראל בבנין. אמר לו הקדוש ברוך הוא: 'קוצים הם מכלין, שגלוי לפניי אילו הם חיים היו רשעים גמורים, ואם תרצה תנסה והוצא אחד מהן'. הלך והוציא את מיכה".

שני המקרים האלה – סירובו של משה רבינו לקבל את השליחות לגאול את בני ישראל, והצלתו של מיכה מתוך הלבנים, השפיעו בעתיד על מספר אירועים.

נכד משה רבינו

שנים רבות לאחר מכן, כשנכנסו בני ישראל לארץ־ישראל הקים מיכה בית עבודה זרה שבו היו אפוד ותרפים. הגמרא מבארת (סנהדרין קג ע"ב), שמקום זה היה מעלה 'עשן קטורת' בכמות כל־כך גדולה עד שבמרחק של שלושה ק"מ היה מתערב בעשן המערכה של משכן שילה, דבר שעורר קטרוג נוראי בשמים על ערבוב עשן הקודש העולה לריח ניחוח עם עשן עבודה זרה. ועיין בנביא (שופטים יח, ל), שמיכה מצא לו איש לוי בשם "יהונתן בן גרשם בן מנשה" לנהל את בית העבודה זרה, וחז"ל מפרשים שאין זה מנשה אלא צריך לומר "משה". כלומר, הנכד הישיר של משה רבינו - בן אחר בן - הפך להיות כהן המכהן בבית עבודה זרה של מיכה, אותו הציל משה רבינו מן הלבנים. כך, שהתברר כי רחמיו של משה רבינו גרמו לו לעוגמת נפש גדולה, שאותו האיש שמשה רבינו הציל ממוות הוא האיש אשר דרדר את נכדו להיות כהן לעבודה זרה. היש צער נורא מזה?!

וכעת נסגר המעגל - אנו רואים בבירור שבורא עולם הוא 'אב הרחמים', שרואה עד לאחרית הדורות, וידע שאכזריותם של המצרים היא תיקונם וטובתם של ילדים אלה שזכו להיוולד ולהיפטר מהעולם ללא חטא וזכו לתיקונם, בעוד שרחמיו של משה רבינו שבחן נקודתית את האירוע ולא ראה את התועלת הנובעת מכך, הובילו לנזק חמור, שנכדו הפך לכומר לעבודה זרה.

סוף דבר

רואים ממעשה זה עד כמה עמוקה הנהגת ה', ועד כמה יש באדם כוחות לעוות את האמת בגלל נגיעות אישיות. אך במקביל, לא משנה איזה קלקול גרמנו בחיינו, כל זמן שהנשמה בקרבנו יש לנו יכולת לתקן ולשנות, ובעיקר לשוב בתשובה שלמה לבורא עולם.

כל הקודם זוכה
הגיעה כמות מצומצמת
של הספר 'מעבר לסגולה'
ניתן להשיג ב'הידברות' 073-222-1250

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

קדוש יאמר לו...

במלחמת יום כיפור בשנת תשל"ד היו שאלות חמורות בענין החיילים ההרוגים עד מתי לשבת שבעה ועוד, ועבור זה הוציא רבינו שריה דבילצקי זצוק"ל קונטרס "מתי מלחמה", וחילקו בין גדולי ישראל.

כשעבר על קונטרס זה מרן הרה"ג ר' עובדיה יוסף זצ"ל הוא שלח לו מכתב שכתוב בו כך, לכבוד ידידנו עוז הרב הגאון המפורסם צמ"ס קדוש יאמר לו כמהר"ר שריה דבליצקי שליט"א שלום וישע רב, הנני מאשר בתודה קבלת הקונטרס "מתי מלחמה" שהוא דבר בעתו וגם אני מורה ובא כמסקנת כת"ר איישר חיליה לאורייתא, ובכמה דברים אנו צועדים יד ביד במסקנות תואמות [עי' שו"ת יחו"ד ח"ד ס"ס נט] וידוע המשל ההולך בדרך ישרה פוגש אנשים. ע"כ.

ומעניין שמרן הגר"ע יוסף כמעט לא השתמש בתואר 'קדוש יאמר לו' אלא רק ליחידים בלבד. למרן הרב עובדיה היתה לו חיבה מיוחדת לרבינו וכל ספר שמרן הוציא היה שולח לו את הספר עם הקדשה מיוחדת בכתב ידו.

פעם ראיתי בביתו של רבינו ספר ילקוט יוסף מהדורה ראשונה שהוציא מרן הרב עובדיה, ושם הוא כותב הקדשה לרבינו וז"ל: לכבוד ידידנו היקר והנעלה ר' שריה דבליצקי ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך וכו', ואם כבודו יכול לשלוח לבני יצחק את ספרו "זה השולחן" תמורת ספר זה, בברכת התורה ידידו עוז. עובדיה יוסף.

כאשר סיפרתי מעשה זה להגאון ר' יצחק יוסף שליט"א, התפעל מאוד ואמר ראה כמה מור אביו דאג לי שאגדל לתפארת עם ישראל דאג לי לספרים ולכל מה שצריך. **(הרה"ג יוסף דוד כהן שליט"א בהספד על הגר"ש דבילצקי זצוק"ל)**

בית אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

לאשת החיל

הנעליים היפות בכיתה

הקב"ה ברא אותנו בני אדם ולא מלאכים, הוא לא התבלבל.
בכוונה תחילה, לכל אחד ואחת מאיתנו יש מגרעות וחסרונות, ודווקא מתוך החסרונות והחולשות מוטל עלינו לעבוד את השם יתברך. כל אחד צריך להכיר את מעלותיו ואת נקודות החולשה שלו. יותר חשוב, לחיות בהרגשת אמת פנימית מאשר לרדוף אחרי השלמות.
אין תועלת בלהתעלם מהחסרונות שלנו, או לחילופין, לפאר את היתרונות שבנו, יתר על המידה. הכול במינון. ברגע שאנו מגדלים את ילדינו מקטנות, שכל המעלות והחכמה שלהם, היא מתנת חינם מאת הקב"ה ולא כי הם טובים יותר מכולם בכיתה, אלא רק מתוך רחמיו של השם יתברך עלינו, אזי הגאווה תתפוס פחות מקום בליבם של הילדים. אך בשעה שמגדלים את דור ההמשך, בהרגשה שהם הכי טובים ולהם מגיע הכול – הדרך לאכזבות ומרמור, הרבה יותר קצרה.
מסופר על ר' בונים שאמר פעם לתלמידיו: "כל אדם צריך שיהיו לו 2 כיסים כדי שיוכל להשתמש בהם לפי הצורך, בכיס הימני מונח מאמר "בשבילי נברא העולם" (סנהדרין ד, ה) ובכיס השמאלי מונח מאמר "ואנכי עפר ואפר" (בראשית יח, כז).נשתמש בחכמה בשני הכיסים, לעיתים מגדילים את האמרה, שאני חשוב ויקר בעיני השם יתברך, שהעולם לא יכול להתקיים בלעדי התפקיד שלי. אך אף פעם לא שוכחים, את הכיס השני, שאני עפר ואפר, אין לי כלום אם לא השם יתברך מעניק לי במתנת חינם.
הגאון הרב יגאל כהן שליט"א, אמר פעם, שצריך בכוונה תחילה, לא לקנות לילד את הנעליים היפות ביותר בכיתה, משום שאם תמיד נקנה את 'הכי טוב', הילד באופן קבוע ירגיש שהוא יותר מכולם וכך בוודאי תתפתח אצלו מידת הגאווה. מה גם, שהוא תמיד ימשיך לדרוש את היפה והיקר ביותר, ויחשוב, וייתן לסובבים אותו לחשוב, שעל פי זה נקבעת החשיבות והמעמד של האדם.
לעומת זאת, אדם שיודע ומרגיש שלא מגיע לו כלום, שכל מה שהוא, וכל מה שקורה איתו בחיים, זה חסד ומתנת חינם אחת גדולה מהשם יתברך, הוא אדם הרבה יותר מאושר. ברגע שיתחתן יעריך את אשתו, ידע לשמוח בעבודה שלו, כי זה לא מובן מאליו.עצם העובדה שהוא בריא, תגרום לו לרקוד מאושר כל היום. אבל אדם שגדל כל ימיו, בתחושה שמגיע לו הכול, שהוא זה שכולם צריכים לכבד אותו, שהוא עושה לכולם טובה בכך שהוא נמצא בסביבתם, שהוא יודע הכי טוב – איך יעריך את חיוו?
איך יכבד את אשתו? וכיצד יתמודד עם החיים לכשעצמם?! תמיד ישנן אכזבות, לרוב נתקלים בעניינים שלא הולכים חלק כמו שציפינו.
לעיתים, העובדה שמישהו לא עושה לך הנחה בעבור שירות מסוים, או שאבא של הכלה לא נתן דירה כפי שנהוג במשפחות מסוימות, הינה התנגשות בין הרצוי למצוי וזהו מקור לאכזבות גדולות ולכעס כל כך מזיק.
ישנם חוגים בבני התורה, שלעיתים מגדלים ילדים, בהרגשה שכל העולם חייב להם, משום שהם לומדים תורה, או משום שהם מקיימים תורה ומצוות, וגם בצד השני – ישנם המגדלים את ילדיהם, שמשום שיש להם כסף יותר מכולם, או מעמד מכובד אז כל העולם חייב לכבד אותם.
לגדל ילדים בהרגשה כזו, זה מוטעה ומאכזב. שהרי אין סיכוי שכל ימיהם לא יתקלו בקושי מול אדם אחר, ילדים כאלה גדלים בהרגשת גאווה, ואכזבה הכי קטנה מרסקת אותם לרצפה.אם הם לא מתקבלים לישיבה שרצו, לא תמיד יש להם את הכלים להתמודד עם ניסיון מסוג זה. במידה וגידלו אותו כל ימיו, שמגיע לו הכול, ואין לאף אחד את הזכות לומר לו "לא" – כיצד יתמודד?כיצד יבין, שגם אם לא קיבלו אותו לישיבה המיוחלת, זה לא אומר כלום לגבי הקשר שלו עם הקב"ה? מה שחשוב באמת זה אבא שבשמיים, שהוא יהיה שמח ממך.
תורה, ניתן ללמוד גם במקום אחר. עם כל הקושי שבדבר.
את הניסיונות, נקשר מיד לבורא עולם וכך ניכנס לפרופורציות הנכונות, ונדע מה חשוב באמת.
אנחנו צריכים לומר תודה, אם קיבלו אותנו למקום לימודים טוב. העיקר הוא המידות הטובות והרגשת הענווה, שלא מגיע לנו כלום.
כך גם הלאה בחיים, ילד שגדל בהרגשת גאווה, כיצד יסתדר בחיי הנישואין? כיצד ילך להוריד את הפח כשאשתו תבקש?
במידה ואמא שלו, כל ימיו, נתנה לו הרגשה שכולם צריכים לעבוד בעבורו, והוא לא צריך לעשות כלום לעזרה בבית, כיצד יסתדר בביתו כשיתחתן? איך יתמודד במצבים שיצטרך להפשיל שרוולים ולעמול?
בל נשכח, כי ילדינו צפויים לעוף מהקן החמים והנעים, וחובה עלינו כאימהות לצייד אותם בכלים המקסימליים להתמודדות בחוץ. מתוך ענווה ושמחה. ולא מתוך גאווה שמולידה אכזבה.

לרכישת הספר "תוכו רצוף אהבה" מאת כותבת הטור : 0583266571.

פנינים מהפרשה

אַחֲרֵי שֶׁיּוֹצְאִים - אֵין דֶּרֶךְ חֲזָרָה!

וַיַּעַבְדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ (א, ג)

מָה הַכַּוָּנָה "בְּפָרֶךְ"?

בַּחֲזַ"ל (סוֹטָה יא ע"ב) הוּבְאוּ כַּמָּה דֵּעוֹת בָּעִנְיָן, וְאַחַת מֵהֶן: "רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: בְּפֶה רַךְ". וּפֵרֵשׁ רַשִּׁ"י: "בְּפֶה רַךְ - מְשָׁכוּם בַּדְּבָרִים וּבְשָׂכָר, עַד שֶׁהִרְגִּילוּם לַעֲבוֹדָה".

הַמִּצְרִים הָיוּ מַפְתִּים אוֹתָם לָבוֹא לַעֲבֹד אֶצְלָם תְּמוּרַת שָׂכָר הוֹגֵן, עַד שֶׁבְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר עָשָׂאוּם עֲבָדִים שֶׁלָּהֶם וְהֶעֱבִידוּם לְלֹא שָׂכָר כְּלָל.

עַתָּה, נְצַיֵּר לְעַצְמֵנוּ: אִלּוּ הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִגָּשִׁים אֶל אֶחָד מִשְּׁבָעִים הַזְּקֵנִים, גְּדוֹלֵי הַדּוֹר, וְהָיוּ מַצִּיגִים בְּפָנָיו אֶת הַשְּׁאֵלָה: "הַמִּצְרִים הִצִּיעוּ לָנוּ לַעֲבֹד אֶצְלָם וּלְהַרְוִיחַ כֶּסֶף, מַשְׂכֹּרֶת מְכֻבֶּדֶת, מַה דַּעַת כְּבוֹד הָרַב בָּעִנְיָן?".

הֲלֹא וַדַּאי הַתְּשׁוּבָה הָיְתָה: "אַל תֵּלֵךְ! בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן! זֶה הַכֹּל פֶּטֶנְט לִמְשֹׁךְ אֶתְכֶם לַעֲבוֹדָה וּלְעַבְּדוּת!".

- "לָמָּה לֹא? מַרְוִיחִים שָׁם הַרְבֵּה כֶּסֶף, כְּדַאי מְאֹד לְהִתְחַבֵּר עִמָּם"...
- "לֹא, בְּשׁוּם אֹפֶן אַל תִּתְחַבֵּר. כָּל זֶה אֵינוֹ אֶלָּא תַּחְבּוּלָה מְחֻכֶּמֶת לְהַשְׁתַּעְבֵּד בָּכֶם. בַּסּוֹף יֵצֵא מִכֶּךָ שֶׁתַּעֲבוֹד!".
- "אֲבָל פַּרְעֹה הִבְטִיחַ אֶלֶף דּוֹלָר עֲבוּר כָּל לְבֵנָה שֶׁתְּיַצֵּר. נוּ, מָה אוֹמֵר כְּבוֹד הָרַב? הֲלֹא נוֹכַל לְהִתְעַשֵּׁר מִכֶּךָ עֹשֶׁר רַב! נְיַצֵּר כַּמָּה מְאוֹת לְבֵנִים, נַרְוִיחַ סְכוּם מְכֻבָּד, וְאָז נוּכַל לַחֲזֹר לְלִמּוּד הַתּוֹרָה בְּלֵב שָׁקֵט, לְלֹא דְּאָגוֹת פַּרְנָסָה"...
- "בְּחֲלוֹמוֹת! לֹא תַּרְוִיחוּ מִכֶּךָ מְאוּמָה!".
- "לָמָּה לֹא? נַעֲשֶׂה חֲמֵשׁ מֵאוֹת לְבֵנִים, נְקַבֵּל חֲמֵשׁ מֵאוֹת אֶלֶף דּוֹלָר, וְנַחֲזֹר לִלְמֹד".
- "תַּחֲזֹר לִלְמֹד? אַתָּה רַק חוֹלֵם שֶׁתַּחֲזֹר"...

יֶשְׁנָם בְּנֵי אָדָם הָאוֹמְרִים: אֲנִי אֵצֵא רַק קְצָת, לְכַמָּה שָׁבוּעוֹת, אַרְוִיחַ סְכוּם נָאֶה, וְאָז אֶחֱזֹר לַלִּמּוּד, פָּטוּר מִדְּאָגוֹת שֶׁל פַּרְנָסָה...

אַי אַי אַי, אִם רַק יוֹצְאִים מִלִּמּוּד הַתּוֹרָה - שׁוּב אֵין חֲזָרָה!

אָסוּר לָצֵאת, אֶלָּא אַדְרַבָּה, תָּמִיד רַק לְהַכְנִיס יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְעוֹלָמָהּ שֶׁל תּוֹרָה!

(מתוך משכני אחריך מאת הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א)

סיפור לשבת

"על האחריות"!

סיפר הרב שלמה רוזנשטיין שליט"א:
מדי שנה בחודש אדר, הייתי זוכה לקבל את פני מרן בבואו להשתתף במסיבת סיום מסכת מגילה של תלמידי כיתות ח' בבית הספר התורני שם כיהנתי כמנהל חינוכי. היתה זו טרחה גדולה עבורו, אך לא היה דבר חשוב ומשמח בעיניו יותר מילד שמסיים בית ספר תורני ושם פעמיו לישיבה.
נזכר אני בגעגועים עזים, שמדי שנה, הייתי נכנס למרן עם שניים או שלשה ילדים מסיימי כיתה ח' בבית הספר, שהתלבטו בין המשך הלימוד בישיבה קטנה לבין הליכה למוסד לימודים אחר.
הייתי ניגש איתם למרן אחרי תפלת שחרית, וברגע שראה אותם, שכח עולם ומלואו, כולל דיונים שנקבעו לו עם שרים, ח"כים ושועי ארץ. כאילו כל זמנו בידו, היה מושיבם לידו, מניח ידו הקדושה על כתפיהם, ובנחת ובישוב הדעת היה מדבר על לבם. משך דקות ארוכות היה משכנעם בחיבוק אוהב לבחור בתורה. "תלך ללמוד תורה, זה הכי טוב..." היה אומר להם.
דבריו נכנסו ללבם, והם הלכו לישיבה, הקימו בתים לתפארת, וכיום הם נמנים על ציבור בני התורה ומפארים את היכלי הכוללים והישיבות.
זכורני שאחד הילדים שאל את מרן שאלה שהטרידה אותו ועוד יותר את הוריו "אם אלך לישיבה, איך תהיה לי פרנסה אחר כך?". מרן ישב והסביר לו ארוכות מהי הדרך שאותה יעשה לאחר לימודיו בישיבה, ומדוע הישיבה היא בית היוצר הרוחני, אך לא פחות חשוב מכך גם בית היוצר לבניית אישיות האדם. רבע שעה הקדיש לשאלתו התמימה של הילד והסביר לו שה' הוא הזן ומפרנס לכל.
לאחר שנה, הלכתי לבקר את אותו תלמיד שהמשיך את לימודיו באחת הישיבות הקטנות בהר נוף. "אני רוצה שתיקח אותי שוב לרב עובדיה" הוא ביקש "אני רוצה לבקש מחילה, איך עלה בדעתי לשאול כזו שאלה את מרן, איך גזלתי מזמנו רבע שעה, והרי עכשיו אני מבין וחי היטב את העובדה ששאלה זו מגוחכת ואינה במקומה".

המשך בעמוד האחרון

המשך סיפור לשבת

עוד סיפר רבי שמואל כהן שליט"א מראשי הפעילים "יד לאחים": "לפני שנים רבות הגיע מרן לבית הספר התורני ברמות בירושלים לשיחת חיזוק בפני התלמידים. מרן כדרכו שוחח על חשיבות לימוד התורה, ועל החשיבות להמשיך בישיבות קדושות ולא להשתכנע ללמוד מקצוע.

"בסיום השיחה, ביקש מרן לשוחח עם ההורים בנפרד ללא התלמידים. ואכן קבענו עוד באותו יום אסיפת הורים עם מרן. באופן נדיר שוחח מרן עם ההורים אחד לאחד, ודיבר על לבם לשלוח את בניהם רק לישיבות קדושות.

"תוך שהוא מכה בכף ידו על חזהו הבטיח להורים: "אני לוקח את כל האחריות, שאם הבן ילמד בישיבה קדושה לא יחסר לו כלום, ויסתדר בחיים". כך התחנן מרן בקול בוכים לכל הורה והורה, והדבר נתן את אותותיו שרוב ככל התלמידים נרשמו לאחר מכן לישיבות קדושות.

ואכן, הצלחה גדולה וסייעתא דשמיא היתה לו ברישום ילדים, והשפעתו היתה מדהימה. הגאון רבי יעקב פרידמן שליט"א ראש ישיבת תפרח, העיד שכמה שטרחו להקים תלמוד תורה בדימונה, לא הצליחו, וכשבא מרן לשם, בערב אחד נרשמו 200 ילדים.

שאלה: "וודקה" ללא טעמים האם צריכה כשרות?

תשובה: במשקה הוודקה ללא הכשר יש כמה חששות: א. יין נסך - משום שהוא מכיל אלכוהול, והיות ואפשר לייצר אלכוהול גם מענבים, וכן יש בתי חרושת שאצלם מערכת הכלים לאחסנה מיועדת גם לקוניאק הבא מיין נסך, ב. גליצרין - מייעד להחלקת הטעם, ויש שמקורו משומן מן החי. ג. איסור חדש - יש וודקה המכילה תערובת של לתת, ויש בזה חשש איסור חדש, וכבר נפסק בשו"ע (יו"ד סימן רצג, ואו"ח סימן תפט) שחדש נוהג אף בחו"ל. ד. חמץ - יש המכילים חמץ גמור ויש שאינם מכילים חמץ, ולכן קודם חג הפסח חובה לבדוק זאת אצל רבני ועדי הכשרות המוסמכים, ובודאי שיש בזה גם שאלה לענין "חמץ שעבר עליו הפסח".

הלכה למעשה - הקונים את משקה הוודקה יקנו רק עם כשרות מוסמכת ומהודרת כולל אלו המיוצרים מדגנים או קני סוכר. ולמותר לציין שאין לצרוך וודקה בטעמים כגון משקה הנקרא "וואן גוך" ללא כשרות מהודרת.

שאלה: האם יש צורך לנפות קמח תפוחי אדמה, קמח טפיוקה, וקמח סויה?

תשובה: קמח תפוחי אדמה וקמח טפיוקה אינו צריך ניפוי, מכיוון שחובת ניפוי הוא משום חרקים הקיימים בקמח, וקמחים כמו טפיוקה ותפוח אדמה הם לא באמת קמח אלא עמילנים, ואין בהם חרקים. (מ"מ תמיד טוב ונכון לראות שהוא נקי). בקמח סויה יתכן שיש נגיעות, ולכן יש לסננו במסננת של אבקת סוכר (כל חור בערך מילימטר, וניתן לבדוק זאת עם עט פילוט (0.4), אם השפיץ נכנס בקלות לאותו חור), ואת הנשאר במסננת יש לזרוק.

